

Paskaidrojuma raksts pie Lubānas novada 2018.gada budžeta

Pašvaldības darbības finansiālo pamatu veido budžets, kas ir svarīgākais instruments pašvaldības autonomo funkciju izpildes nodrošināšanai, ekonomisko un sociālo vajadzību sabalansēšanai, kā arī teritorijas ilgtermiņa attīstībai.

Lubānas novada pašvaldības budžets 2018.gadam sastāv no pamatbudžeta, ko veido attiecīgas ieņēmumu un izdevumu daļas. Pašvaldība ir ņēmusi vērā visu nozaru intereses un centusies sabalansēt pieejamos finanšu līdzekļus tā, lai nodrošinātu uzlabojumus sabiedrībai svarīgās jomās.

Par budžeta prioritārajām jomām 2018.gadā ir noteikta sabiedriskās infrastruktūras uzlabošana, kā arī spēja nodrošināt pašvaldības finanšu stabilitāti ilgtermiņā.

Ieņēmumi

Pamatbudžets ir Lubānas novada pašvaldības budžeta galvenā daļa, kura ieņēmumus veido *nodokļu ieņēmumi* – iedzīvotāju ienākuma nodoklis, nekustamā īpašuma nodoklis; *nenodokļu ieņēmumi*, kuros ietilpst ieņēmumi no uzņēmējdarbības un īpašuma, valsts un pašvaldību nodevām, sodiem un sankcijām, ieņēmumi no pašvaldības īpašuma iznomāšanas un pārdošanas; *Ieņēmumi no budžeta iestāžu sniegtajiem maksas pakalpojumiem*; *Valsts budžeta transferti*, t.sk. valsts budžeta mērķdotācijas īpašiem mērķiem, galvenokārt pedagogu darba samaksai, kā arī dažādu Eiropas Savienības fondu finansēto projektu īstenošanai; *Citu pašvaldību transferti*, t.sk. maksājumi par Lubānas novada izglītības iestāžu pakalpojumiem.

Pamatbudžeta līdzekļu atlikums 2018.gada 1.janvārī veido 428 041 *euro*.

Budžeta ieņēmumu kopējais apjoms 2018. gadam tiek plānots 2 397 241 *euro* apmērā ¹.

Nodokļu ieņēmumi. Ieņēmumi no nodokļiem plānoti 1 310 431 *euro*, jeb 54,66 % no ieņēmumu kopapjoma, kas ir par 2,20 % vairāk, nekā 2017.gada budžeta plānā.

Lielākais īpatsvars nodokļu ieņēmumu plānā ir iedzīvotāju ienākuma nodoklim- 92,30 %, nekustamā īpašuma nodokļa īpatsvars veido attiecīgi 7,70% nodokļu ieņēmumu. Ieņēmumi no iedzīvotāju ienākuma nodokļa tiek plānoti 1 209 578 *euro* (ieskaitot 2017.gada atlikumu 9 391 *euro*) jeb par 2,02 % vairāk, kā 2017.gada budžeta plānā, un sastāda 50,46 % no ieņēmumu kopapjoma.

Nenodokļu ieņēmumi un maksas pakalpojumi. 2018.gada novada budžetā nenodokļu ieņēmumus un ieņēmumus no maksas pakalpojumiem plānots iekasēt 180 338 *euro* apmērā. Šos ieņēmumus veido valsts un pašvaldību nodevas, naudas sodi un sankcijas un pārējie nenodokļu ieņēmumi (t.sk. finansējums dažādu atsevišķu pasākumu, projektu realizācijai) un pašvaldības sniegtie maksas pakalpojumi.

Transfertu ieņēmumi. Pašvaldības ieņēmumu struktūrā liels īpatsvars ir no valsts budžeta un citu pašvaldību budžetiem saņemtajiem maksājumiem (*transfertu ieņēmumiem*), tie plānoti 902 368 *euro*, jeb 37,64% no ieņēmumu kopapjoma.

Dotāciju no pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda plānots saņemt 456 011 *euro* apmērā, kas sastāda 19,02% no ieņēmumu kopapjoma.

¹ valsts budžeta mērķdotācijas pedagogu atlīdzībai noteiktas janvāra-augusta mēnesim.

Lubānas novada pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumi tiek novirzīti pašvaldības funkciju nodrošināšanai – izdevumiem no budžeta finansētu institūciju, tajā skaitā pašvaldības izglītības, kultūras un veselības aizsardzības iestāžu, Sociālā dienesta un administrācijas uzturēšanai, novada izglītības, sporta un kultūras pasākumu finansēšanai, novada infrastruktūras uzturēšanai, samaksai par novada pasūtījumu veikšanu, pabalstiem maznodrošinātiem iedzīvotājiem, investīciju finansēšanai, atbalstam biedrībām un nodibinājumiem, kā arī citiem izdevumiem.

Izdevumi

Konsolidētā budžeta izdevumu kopējais apjoms 2018. gadam plānots 2 579 333 *euro* apmērā.

Lielākie izdevumi Lubānas novada pašvaldības 2018. gada budžetā, tāpat kā līdz šim, plānoti izglītībai, kas uz budžeta noteikumu apstiprināšanas brīdi sastāda 1 168 092 *euro*, jeb 45,29 % no kopējiem plānotajiem pamatbudžeta izdevumiem.

Ar 2018.gada 1.septembri pirmsskolas pedagogu atlīdzībai plānots palielināt amatalgas likmi (680 *euro*).

Arī 2018.gadā pašvaldība nodrošinās brīvpusdienas visiem bērniem, sākot no piecu un sešu gadu vecuma izglītības programmā iesaistītajiem, šim mērķim paredzot 24 863 *euro*.

Ņemot vērā pašreizējo ekonomisko situāciju valstī, kas ietekmē mūsu iedzīvotāju labklājību, dome izvirza sociālo politiku par vienu no savas darbības prioritātēm. Izdevumu sadaļā „Sociālā aizsardzība” ieplānoti 454 455 *euro*, jeb 17,62% no pamatbudžeta izdevumiem. Finansējums paredzēts Sociālā dienesta un bāriņtiesas darba nodrošināšanai, ģimeņu ar bērniem atbalstam, sociālo pabalstu izmaksai un pakalpojumu apmaksai par iedzīvotāju uzturēšanos citu pašvaldību sociālās aprūpes iestādēs. Sociālās palīdzības pabalstiem trūcīgām un maznodrošinātām personām un pārejai sociālajai palīdzībai.

Ar katru gadu tiek palielināts finansējums kultūras nozarei. Kultūras iestāžu uzturēšanai, infrastruktūras attīstībai un pasākumu organizēšanai 2018.gadā paredzēti 301 411 *euro*, jeb 11,69% no pamatbudžeta izdevumiem.

2018.gada budžeta deficīta (izdevumu pārsnieguma pār ieņēmumiem) 182 092 *euro* apmērā finansēšana tiks veikta no naudas līdzekļu atlikuma uz gada sākumu.

Nesadalīto (brīvo) līdzekļu atlikums budžeta plānā paredzēts 194 255 *euro* apmērā, bet līdzekļi neparedzētiem gadījumiem- 12 000 *euro*.

Speciālā budžeta izdevumi tiek plānoti 116 375 *euro* apmērā. Speciālā budžeta līdzekļus plānots izlietot autoceļu un ielu uzturēšanai un dabas aizsardzības pasākumiem.

2018.gadā paredzēts uzsākt pašvaldības autoceļa Jaunie kapi – Birznieki – Dambīši posma un tilta pār Liedi pārbūvi. Projekts tiks realizēts Eiropas Savienības Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un Lauku attīstības programmas (LAP) pasākuma „Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos” ietvaros.

Programma turpmākajiem 2 saimnieciskajiem gadiem

Lubānas novada attīstība tiek plānota saskaņā ar Lubānas novada Attīstības programmā 2012.-2018.gadam noteiktajām prioritātēm, mērķiem, rīcībām un uzdevumiem. Ņemot vērā programmas darbības termiņu, 2018.gadā tiks izstrādāta jauna Lubānas novada attīstības programma, kas būs vidēja termiņa plānošanas dokuments turpmākajiem septiņiem gadiem.

Pašvaldības aizņēmumi

Saskaņā ar noslēgtiem aizņēmumu līgumiem ar Valsts kasi, 2018.gadā paredzēts atmaksāt ilgtermiņa aizņēmumu pamatsummas 51 695 *euro* apmērā.

28.01.2018.

Lubānas novada domes priekšsēdētājs

T.Salienieks